

ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ντικού ελέγχου και ελέγχου των συνθηκών εργασίας (εργασιακό περιβάλλον, υγιεινή και ασφάλεια εργασίας).

2. Την ενίσχυση (θεσμική, οικονομική, διοικητική) της Νομαρχιακής και πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης στην άσκηση του ρόλου του περιβαλλοντικού ελέγχου.

3. Την καθιέρωση νέου τρόπου κατηγοριοποίησης, από πλευράς βαθμού όχλησης και επικινδυνότητας των επιχειρήσεων, όχι στη βάση μια απλής στατικής καταγραφής του είδους της οχλούσας δραστηριότητας, όπως γίνεται σήμερα, αλλά με συνεκτίμηση και άλλων ουσιαστικών κριτηρίων, όπως: το είδος και η ποσότητα (i) των παραγόμενων αποβλήτων και (ii) των διακινούμενων χημικών ουσιών, η κατάσταση του παραγωγικού και λοιπού εξοπλισμού, το εξωτερικό περιβάλλον της κάθε επιχείρησης, η αθροιστική επίδραση των συνολικά παραγόμενων στην περιοχή ρύπων (συνέργια βλαπτικών παραγόντων).

4. Την αλλαγή της πολιτικής των χρήσεων γης (θεσμοθέτηση χρήσεων γης και χωροταξικού σχεδιασμού).

5. Την καθιέρωση ουσιαστικών ποινών σε βάρος των ρυπαινοουσών βιομηχανιών και εν γένει όσων παραβιάζουν τις περιβαλλοντικές διατάξεις με κλιμάκωση της ποινής ανάλογα με το μέγεθος της μονάδας και την επικινδυνότητα της παράβασης.

6. Την προμοδότηση του εκσυγχρονισμού των μικρομεσαίων εγκαταστάσεων με προτεραιότητα στην εισαγωγή επαρκούς αντιρρυπαντικής προστασίας.

7. Λήψη συγκεκριμένων μέτρων και υιοθέτηση υλοποιήσιμων στόχων για την μετεγκατάσταση των οχλουσών δραστηριοτήτων, σε ορθολογικά επιλεγμένες περιοχές. Η χωροθέτηση της παραγωγικής διαδικασίας πρέπει να υπηρετεί συνδυασμένα:

- Την ασφάλεια των εργαζόμενων και των κατοίκων.
- Την προστασία του εργασιακού και ευρύτατου περιβάλλοντος.
- Τη μείωση της ενεργειακής εξάρτησης της χώρας και την εξοικονόμηση ενέργειας.
- Την περιφερειακή ανάπτυξη.
- Την ανάπτυξη εγχώριων κλάδων και την δημιουργία θέσεων εργασίας
- Τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΧΗΜΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ/ΤΚΔΜ

Την Παρασκευή 20 Μαΐου 2005, έγινε στο Βελλίδειο Συνεδριακό Κέντρο Ημερίδα με θέμα «Νέο θεσμικό πλαίσιο με στόχο την ανάπτυξη. Αναπτυξιακός νόμος - Αδειοδότηση Επιχειρήσεων. Ο ΠΣΧΜ/ΤΚΔΜ παρουσίασε την θέση του σχετικά με τις επιπτώσεις του Ν3325/2005 στην Βιομηχανία. Ο νέος νόμος για την ίδρυση και λειτουργία των βιομηχανικών-βιοτεχνικών εγκαταστάσεων, ψηφίστηκε στη βουλή σε σύντομο χρονικό διάστημα, χωρίς προηγουμένως να γίνει κάποια ουσιαστική διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς, όπως το ΤΕΕ, που είναι και ο θεσμοθετημένος σύμβουλος της πολιτείας για τέτοια θέματα.

Ο νόμος αυτός επιχειρεί να απλοποιήσει τις διαδικασίες για την αδειοδότηση, που είναι το πρώτο στάδιο για μία επενδυτική πρωτοβουλία. Και είναι γνωστό σε όλους ότι η προσέλκυση επενδύσεων στη χώρα μας, αποτελεί στόχο όλων των κυβερνήσεων τα τελευταία χρόνια. Ένα τόσο σημαντικό νομοθέτημα, που επηρεάζει στο βαθμό που του αναλογεί την αναπτυξιακή πορεία της χώρας, θα έπρεπε να τύχει μεγαλύτερης προσοχής και ευρύτερου διαλόγου, αντί της συνοπτικής διαδικασίας που ακολουθήθηκε. Δυστυχώς άλλη μία φορά, το θέμα της αδειοδότησης, προσεγγίστηκε μονομερώς και βεβιασμένα, αυτή τη φορά από την πλευρά του ΥΠΑΝ, με συνέπεια να έχουμε την ψήφιση ενός ακόμη νόμου, που και αυτός δεν μπόρεσε να ξεφύγει από την γραφειοκρατική λογική.

Η μελέτη της ομάδας εργασίας του ΤΕΕ/ΤΚΜ, για το θεσμικό πλαίσιο αδειοδότησης μεταποιητικών επιχειρήσεων, αποτυπώνει με σαφήνεια αυτή την εικόνα, αλλά και τις κυριότερες αιτίες που συμβάλουν στην καθυστέρηση της έκδοσης των αδειών, που αποτελεί και έναν από τους βασικούς στόχους του νέου νόμου.

Πέραν των θεμάτων που έθιξε η ομάδα εργασίας στη σχετική της μελέτη, ο ΠΣΧΜ/ΤΚΔΜ θεωρεί ότι κομβικό σημείο για την αδειοδότηση είναι η έκδοση των περιβαλλοντικών αδειών. Ο νόμος 3010 του 2002 αναφέρει ότι «η απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων αποτελεί προϋπόθεση για την έκδοση των διοικητικών πράξεων που απαιτούνται κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, για την πραγματοποίηση του έργου ή της

δραστηριότητας». Ο νόμος αυτός εισάγει τη μελέτη προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης, στην οποία προβλέπεται ότι θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι γενικές και ειδικές κατευθύνσεις της χωροταξικής πολιτικής, που προκύπτουν από εγκεκριμένα χωροταξικά, ρυθμιστικά, πολεοδομικά ή άλλα σχέδια χρήσεων γης.

Είναι προφανές λοιπόν, ότι αν δεν πάρει έγκριση χωροθέτησης η δραστηριότητα, δεν μπορεί να γίνουν τα επόμενα βήματα για την αδειοδότηση. Και στο σημείο αυτό, όπως επισημαίνεται και στη μελέτη της ομάδας εργασίας, είναι εκείνο που απαιτεί και το μεγαλύτερο χρόνο. Στη φάση αυτή το εμπλεκόμενο υπουργείο είναι το ΥΠΕΧΩΔΕ. Η μη ύπαρξη όμως, για τις περισσότερες περιοχές της χώρας, εγκεκριμένων χωροταξικών σχεδίων, είναι η κυριότερη αιτία καθυστέρησης και επιπλέον είναι το σημείο που τις περισσότερες φορές, ειδικά για μεγάλες βιομηχανικές επενδύσεις, δημιουργεί τα περισσότερα προβλήματα.

Η βιομηχανία έχει βρεθεί πολλές φορές σε δύσκολη θέση, εξ αιτίας της μη ύπαρξης εγκεκριμένων χωροταξικών σχεδίων. Η καταλληλότητα του χώρου αποτελεί σημείο αμφισβήτησης από τα εμπλεκόμενα μέρη και, ανάλογα με τα συμφέροντα που υπάρχουν, δημιουργούνται εντάσεις και καταστάσεις που λειτουργούν αποτρεπτικά στην επενδυτική δραστηριότητα. Πολλές είναι οι περιπτώσεις που τη λύση δίνουν τα ανώτατα δικαστήρια, μετά από πολύ χρόνο. Είναι προφανές ότι η ύπαρξη ενός τέτοιου κλίματος λειτουργεί αποτρεπτικά, ειδικά για τις μεγάλες βιομηχανικές επενδύσεις.

Άλλο ένα σημείο καθυστέρησης είναι οι ΜΠΕ, το περιεχόμενο των οποίων περιγράφεται συνοπτικά στο Ν3010, χωρίς να έχει γίνει ποτέ παρά τις κατά καιρούς εξαγγελίες, αναθεώρηση του και εκσυγχρονισμός του, με συνέπεια οι αρμόδιοι υπάλληλοι των ελεγκτικών υπηρεσιών, αρκετές φορές ζητούν πρόσθετα στοιχεία, με συνέπεια να αυξάνεται ακόμα περισσότερο ο χρόνος έκδοσης των περιβαλλοντικών όρων. Επίσης η απουσία κωδικοποίησης της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και η ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών για τα ΒREF, αφήνει τους μελετητές μηχανικούς και τους αρμόδιους υπαλλήλους να αναλαμβάνουν ευθύνες και πρωτοβουλίες για την ερμηνεία θεμάτων που δεν καλύπτονται από την υφιστάμενη νομοθεσία ή απορρέουν από «γκρίζες περιοχές» του νόμου. Εκτός όμως από τις ΜΠΕ, ο επενδυτής-πολίτης, πρέπει να υποβάλει πρόσθετες μελέτες για τα υγρά απόβλητα, τα στερεά απόβλητα και μελέτες επικινδυνότητας. Οι μελέτες αυτές κατατίθενται στη περιφέρεια (ΜΠΕ), άλλες στη Νομαρχία (υγρά απόβλητα) και άλλες στο ΥΠΕΧΩΔΕ και το ΥΠΑΝ (επικινδυνότητας). Πέραν φυσικά των κοινοποιήσεων τους σε μία σειρά άλλων υπηρεσιών και υπουργείων. Ο ΠΣΧΜ/ΤΚΔΜ προτείνει η ΜΠΕ να εξασφαλίζει την αδειοδότηση των υγρών και στερεών αποβλήτων, χωρίς να απαιτείται σύνταξη επιπλέον μελετών. Η αλλαγή του περιεχομένου τους θα συμβάλει προς αυτή την κατεύθυνση. Η σύμπτυξη των διαφόρων περιβαλλοντικών μελετών σε μία, με καθορισμένο περιεχόμενο, τουλάχιστον για τα έργα της Α κατηγορίας, η δημιουργία ενός τυποποιημένου ερωτηματολογίου με μία σύντομη τεχνική περιβαλλοντική έκθεση, με εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων για τα έργα χαμηλής όχλησης, είναι ένα βήμα που θα συμβάλει στη μείωση των δικαιολογητικών και του χρόνου έκδοσης των αδειών. Τα παραπάνω θα καταστούν αποτελεσματικότερα με την κωδικοποίηση της σχετικής νομοθεσίας, που θα συμβάλει και αυτή στην απλούστευση των διαδικασιών.

Το ΤΕΕ και οι κλαδικό σύλλογοι, έχουν διατυπώσει κατά καιρούς τις θέσεις τους, στο σημαντικό πρόβλημα που υπάρχει στην αδειοδότηση, αλλά και μέσα στο μικρό χρονικό διάστημα του διαλόγου που δόθηκε, πριν την ψήφιση του νόμου. Δυστυχώς όμως οι προτάσεις τους δεν ελήφθησαν υπόψη, ούτε ο χρόνος του διαλόγου ήταν ικανοποιητικός, ώστε να γίνει ουσιαστική ανταλλαγή απόψεων, που θα είχε σαν αποτέλεσμα την παραγωγή ενός νόμου που θα έλυνε το ακανθώδες πρόβλημα της αδειοδότησης των βιομηχανικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων.

Η πολυνομία και οι γραφειοκρατικοί περιορισμοί λειτουργούν αποτρεπτικά για τον επενδυτή-πολίτη και εγκυμονούν κινδύνους απώλειας κοινοτικών χρηματοδοτήσεων. Ο ΠΣΧΜ, μαζί με τους άλλους κλαδικούς συλλόγους και το ΤΕΕ, μπορεί σε συνεργασία με τα αρμόδια υπουργεία, ακόμα και σήμερα, να ξεκινήσει ένα ουσιαστικό διάλογο για την αναμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου των αδειοδοτήσεων, και θα συμβάλει στη δημιουργία ενός υγιούς περιβάλλοντος, που θα λειτουργήσει ευεργετικά στην ανάπτυξη, την μείωση της γραφειοκρατίας και τη σύγκλιση με τα δεδομένα των υπολοίπων χωρών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. ■